

ת"פ 60433/04/21 - מדינת ישראל נגד מחמוד סואעד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 60433-04-21 מדינת ישראל נ' סואעד
תיק חיצוני: 2844/18

בפני	כבוד השופט אמנון כהן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	מחמוד סואעד

ב"כ המאשימה - עו"ד סאמי חוראני

ב"כ הנאשם - עו"ד ג'וזף ג'ובראן

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב האישום.

רקע

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. על פי עובדות כתב האישום, ביום 1.6.2017 הנאשם, ביחד עם אחר, הציגו מצג שווא לסוכן משטרה סמוי לפיו ימכרו לו רובה מסוג M-16. בעקבות מצג השווא קיבל הנאשם מהסוכן סכום של 60,000 ₪ ולא סיפק את הנשק.

טיעוני הצדדים

ב"כ הנאשם טען, כי עובדות כתב האישום אינן מגלות עבירה פלילית אלא הפרת חוזה בפר האזרחי. בשולי טיעוניו טען, כי כתב האישום הוגש בשיהוי.

ב"כ המאשימה ביקש לדחות את הבקשה. לדבריו, עובדות כתב האישום מגלות עבירה של מרמה הואיל והנאשם היה מודע כי אין בכוונתו לספק את הנשק והנאשם ושותפו הציגו לסוכן מצג כוזב ומכל מקום, הכרעה בכך מחייבת שמיעת ראיות. בתוך כך מסר כי מדיניות התביעה היא להעמיד לדין עבריינים שרימו סוכנים והפנה לפסקי דין רלוונטיים. ביחס לשיהוי טען, כי המאשימה עמדה בלוחות הזמנים הקבועים בחוק, פירט על השתלשלות התיק וטען כי מכל מקום, ככל שיקבע כי היה שיהוי, הדבר יכול להתבטא בגזירת הדין ולא להביא לביטול האישום.

דין

דין הבקשה להידחות.

השאלה המרכזית הנדרשת להכרעה היא האם עבירת קבלת דבר במרמה חלה כאשר "הדבר" אינו חוקי.

יסודות העבירה של קבלת דבר במרמה נותחו זה מכבר בפסיקה, ר' למשל בע"פ 3517/11 שמשון (6.3.13) החל מפס' 32 לפסק דינה של כב' השופטת ארבל. בקצרה אומר כי מדובר בעבירה תוצאתית כאשר יש קשר סיבתי בין קבלת "הדבר" למרמה. המושג "דבר" זכה לפרשנות מרחיבה בפסיקה, ר' למשל בדנ"פ 2334/09 פרי (23.5.11) בפס' 59 לפסק דינה ש כב' השופטת פורקצ'ה. היסוד הנפשי הנדרש להוכחת העבירה הוא מודעות. מבחינת הערכים המוגנים נקבע כי האינטרס המוגן בעבירה של קבלת דבר במרמה הוא בהגנה **"על חופש הרצון, חופש הפעולה וחופש הבחירה של המרומה"** (עניין פרי לעיל בפס' 60 לפסק דינה של כב' השופטת פורקצ'ה). כלומר אין משמעות מה הרצון, הפעולה או הבחירה של המרומה ההגנה היא על החופש שלו.

על פי המתואר בס' 8 לכתב האישום, הנאשם לקח מהסוכן כסף ("הדבר"), הציג מצג שווא לפיו הוא נוסע להביא את הנשק ("המרמה") והכל כשידע שאין בכוונתו לבצע את העסקה. על פניו, הנאשם ביצע לכאורה עבירה של קבלת דבר במרמה וטענת הסנגור כי מדובר בהפרת חוזה אינה מתקבלת. בין הפרת חוזה לקבלת דבר במרמה ישנם מספר הבדלים. מודעות הנאשם, וכוונתו האפרורית שלא לבצע את העסקה מהווים את הנדבך הפלילי מעבר להפרת חוזה מהמשפט האזרחי.

לצד זאת, לו הייתה יוצאת העסקה לפועל, הייתה נעברת עבירה של סחר בנשק (ס' 144 (ב2) לחוק העונשין). האינטרס הציבורי במניעת עבירות נשק הוא ברור ואולם, במקרה שלפני, אין המדובר באיזון בין שני אינטרסים, האינטרס הציבורי שבמניעת עבירות נשק והאינטרס הציבורי שבשמירה על הערכים המוגנים שבעבירת קבלת דבר במרמה. לא הובאו לפני ראיות כי הנאשם מנע את ביצוע העסקה בשל חששו לשלום הציבור, בכך שלמשל היה פונה למשטרה או לרשויות ומדווח על נסיון העסקה בזמן אמת ולכן העמדתו לדין של הנאשם בשל קבלת דבר במרמה שלכאורה ביצע אינה פוגמת באינטרס הציבורי של הגנה על שלום הציבור ביחס לעבירות הנשק. ראו והשוו בת"פ (ירושלים) 63675-12-15 בני עובדיה (10.3.16).

ביחס לשיהוי, כתב האישום הוגש ביום 28.4.21, כארבע שנים מביצוע המעשים המתוארים. המאשימה הבהירה כי "הפרוץ" בפרשה, חשיפת הסוכן, התרחשה ביוני 2018. מאז, לדברי המאשימה, התיק עבר בין מספר גופי תביעה והגיע במהלך אוגוסט 2019 למאשימה. על פי הנחיית היועמ"ש (הנחיה 4.1202 "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב האישום"), היה על המאשימה להגיש את כתב האישום בתוך 18 חודשים ואולם, זמן העיסוק בהוצאת תעודת חסיון הליכי שימוע אינן נמנים בתקופת הזמן ומדברי המאשימה בשל מורכבות התיק הוצאת תעודת החסיון ארכה זמן רב. המאשימה הוסיפה בהקשר זה כי חל עיכוב בטיפול בתיק בשל חילופי כח אדם ובשל היקף החומר.

הגם שדעתי אינה נוחה מתשובת המאשימה, שכן לא ברור מה קרה בין השנים 2018-2019 עד שהתיק הגיע לידיה והאם תקופה זו נמנית בתקופות המצוינות בהנחיית היועמ"ש, ולאור כך שחילופי כח אדם בפרקליטות אינם מהווים שיקול לעניין השיהוי, הרי שבשל חומרת העבירה, לא ראיתי להורות על ביטול כתב האישום ואני סבור שהתרופה המתאימה תבוא לידי ביטוי בגזירת עונשו של הנאשם, ככל שיורשע.

אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ד אדר א' תשפ"ב, 15 פברואר 2022, בהעדר
הצדדים.